

Informacja w sprawie Dezyderatu nr 4 Komisji do Spraw Petycji do Prezesa Rady Ministrów w sprawie podjęcia działań przeciwdziałających alienacji rodzicielskiej z dnia 12 maja 2016 r.

2016-11-17

Komisja do Spraw Petycji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2016 r. rozpatrzyła petycję w sprawie podjęcia przez Sejm uchwały, ustanawiającej dzień 25 kwietnia Dniem Świadomości Alienacji Rodzicielskiej oraz podjęcia działań mających na celu wprowadzenie ustawowych zmian, dotyczących regulacji związanych z opieką nad dzieckiem.

Komisja do Spraw Petycji uznała alienację rodzicielską, czyli ograniczanie czy pozbawianie dziecka możliwości kontaktów z jednym z rodziców, co ma negatywny wpływ na jego rozwój - za szczególnie ważny problem w obszarze polityki społecznej. Mimo, iż w polskim prawie nie występuje definicja pojęcia alienacji dziecka to - w ocenie Komisji - instytucje państwa mają obowiązek podejmować kompleksowe działania zmierzające do rozwiązywania określonych problemów społecznych, w tym działania ograniczające negatywne skutki tego zjawiska.

Alienacja rodzicielska jest efektem zachowań, występujących najczęściej w wyniku rozstania się (rozpadu związku - rozwodu) rodziców dziecka. Jednym z przejawów alienacji rodzicielskiej jest przyznawanie głównej opieki nad dzieckiem jednemu z rodziców, co zarazem ogranicza kontakt dziecka z drugim z rodziców i w efekcie może wywoływać u dziecka wiele niepożądanych zachowań i zaburzeń. Zerwanie więzi między dzieckiem a jednym z rodziców najczęściej jest dla tego dziecka krzywdą. W opinii specjalistów - nawet jeśli dochodzi do rozpadu związku rodziców, nie powinno dochodzić do rozpadu więzi rodzicielskich.

Występując z dezyderatem Komisja do Spraw Petycji zwróciła uwagę na to, że każde dziecko dla swego prawidłowego rozwoju ma prawo i zwykle potrzebuje dobrej więzi z obojgiem rodziców.

Komisja zwróciła się do Pani Premier o wielotorowe zajęcie się zgłaszanym problemem, tak aby w wyniku pogłębionej analizy stale poszukiwać i wprowadzać nowe rozwiązania i zmiany w prawie w powiązaniu z powszechnie dostępnym i profesjonalnym wsparciem, także socjalnym, prawnomotywacyjno-terapeutycznym, odpowiednimi programami edukacyjnymi dla przyszłych rodziców, pracowników socjalnych, sędziów, biegłych i kuratorów sądowych, psychologów, mediatorów, policjantów i nauczycieli, a także poprzez uwzględnienie tej problematyki w programach szkolnych. W poszukiwaniu takich, złożonych rozwiązań przyświecać powinien jeden cel - zagwarantowanie każdemu dziecku prawa i rzeczywistej możliwości kontaktu z obojgiem rodziców.

Autorzy wspomnianej na wstępie petycji zwracają się również o ustanowienie dnia 25 kwietnia Dniem Świadomości Alienacji Rodzicielskiej, co podniosłoby rangę i zwróciło uwagę społeczną na ten problem. W ocenie Komisji taki cel można osiągnąć poprzez szczególne zwrócenie uwagi na kwestię alienacji rodzicielskiej w Dniu Praw Dziecka, obchodzonym corocznie 20 listopada. Komisja zwróciła się o zaangażowanie się instytucji rządowych, w tym także przejawiające się inspirowaniem i wspieraniem jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych podejmujących działania, uwzględniające dobro dziecka.

Podzielając wyrażony przez Komisję do Spraw Petycji w dezyderacie nr 4 pogląd, iż instytucje publiczne winny podejmować działania zmierzające do rozwiązywania określonych problemów społecznych, w tym działania ograniczające negatywne skutki zjawiska alienacji rodzicielskiej - Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wystosowało do wszystkich dyrektorów wojewódzkich wydziałów polityki społecznej pismo, w którym prosi o zapoznanie kierowników gminnych ośrodków pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej, by ci zainteresowali treścią dezyderatu nr 4 pracowników socjalnych, psychologów, psychoterapeutów, pedagogów, mediatorów, prawników i radców prawnych, którzy w swojej pracy - celem której jest dobro dziecka -- mogli wykorzystywać wnioski i zalecenia Komisji do Spraw Petycji zawarte w treści dezyderatu nr 4.